

พรหมจรรย์ ๙๔

สุภีร์ ทุมทอง

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

กรรมฐาน

๑. กายคตาสติ
๒. อานาปานสติ
๓. มรณสติ
๔. พุทธานุสสติ
๕. ธรรมมานุสสติ
๖. สังฆานุสสติ

๖.๑ อานิสงส์ของสังฆานุสสติ

อิมญจ ปน สงฆานุสสติมนุยุตโต

(๑) ภิกขุสงฺฆเ สคารโว โหติ สปปตีสโส,

(๒) สหฺรธาทีเวปุลลํ อธิคจฺจติ,

(๓) ปีติปามุชฺชพฺหุโล โหติ,

(๔) ภยภราวสโห,

(๕) ทุกฺขาธิवासนสมตฺโถ,

(๖) สงฺฆเณ สํวาสสญฺญํ ปญฺ्ञิตฺวา,

(วิสุทฺธิ.)

๖.๑ อานิสงส์ของสังฆานุสสติ

- (๗) สงฺฆคฺคฺณานุสฺสตียา อชฺฌมาวฺฐฺญจฺญจสฺส สรீรมฺปิ
สนฺนิปตฺตสงฺฆมฺิว อุโปสถาคาโร ปุชารหํ โหติ,
- (๘) สงฺฆคฺคฺณาธึคฺมาย จิตฺตํ นมตี,
- (๙) วีตึกฺกมิตพฺพวตฺถุสฺมาโยเค จสฺส
สมฺมุขา สงฺฆํ ปสฺสโต วีย หีโรตฺตปฺปิ ปจฺจุปฺฐจาทึ,
- (๑๐) อุตฺตริ อปฺปฏิวิชฺฌนฺโต ปน สุกฺติปรายโน โหติ.

(วิสุทฺธิ.)

๖.๑ อานิสงส์ของสังฆานุสสติ

- (๑) เป็นผู้มีความเคารพยำเกรงในพระภิกษุสงฆ์
- (๒) ย่อมถึงความไพบุลย์ด้วยศรัทธาเป็นต้น
- (๓) เป็นผู้มากด้วยปีติและปราโมทย์
- (๔) เป็นผู้ทนต่อความกลัวและความหวาดหวั่นได้
- (๕) เป็นผู้สามารถถอดกลั้นต่อความทุกข์ได้
- (๖) ได้ความรู้สึกว่าอยู่ร่วมกับพระสงฆ์

(วิสุทฺธิ.)

๖.๑ อานิสงส์ของสังฆานุสสติ

(๗) สรีระของผู้เจริญสังฆานุสสติควรต่อการบูชา

เหมือนโรงอุโบสถที่มีพระสงฆ์มาประชุมกัน

(๘) จิตน้อมไปเพื่อบรรลุถึงพระสังฆคุณ

(๙) เมื่อประสบกับสิ่งที่จะละเมิด หิริและโอตตัมปะยอมเกิดขึ้น

เหมือนกับเห็นพระสงฆ์อยู่ต่อหน้า

(๑๐) เมื่อยังไม่บรรลุคุณเบื้องสูงจะเป็นผู้มีสุคติในเบื้องหน้า

(วิสุทธิ.)

๖.๒ วิธีเจริญสังฆานุสสติ

- (๑) สุปฏิปนุโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
  - (๒) อชฺฐปฏิปนุโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
  - (๓) ฌายปฏิปนุโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
  - (๔) สามิจิปฏิปนุโน ภควโต สาวกสงฺโฆ
  - (๕) อาหุเนยฺโย (๖) ปาหุเนยฺโย
  - (๗) ทกฺขิเณยฺโย (๘) อณฺชลีกรณฺีโย
  - (๙) อนุตฺตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺส
- ยทิทํ จตฺตาริ ปุริสยฺคานิ อภฺจฺจ ปุริสปุคฺคลา,
เอส ภควโต สาวกสงฺโฆ.

สุปฏิปันโน อุษุ.. ญาย.. สามิจิปฏิปันโน ภควโต สาวกสงโฆ

สุปฏิปันโน = เป็นผู้ปฏิบัติดี

คือ เป็นผู้ปฏิบัติสัมมาปฏิบัติ, อนุวัตติปฏิบัติ, อนุโลมปฏิบัติ, อัจฉนีกปฏิบัติ, ธรรมานุธรรมปฏิบัติ

สาวกสงโฆ = หมู่ของสาวกทั้งหลายผู้ที่เสมอกันด้วยศีลและทิฐิ

อุษุ = ปฏิบัติไม่คด ไม่โค้ง ไม่งอ

ญาย = ปฏิบัติเพื่อเป็นอริยะห่างไกลจากกิเลส

สามิจิ = ปฏิบัติสมควร, ปฏิบัติเพื่อความรวมประชุมพร้อมของมรรค,
ปฏิบัติเพื่อถึงผลที่พึงถึงได้ด้วยสัมมาปฏิบัติ

(๑) สุปฏิปันโน ภควโต สาวกสงโฆ

๑. เพราะปฏิบัติตามที่ทรงสอนไว้ในธรรมวินัย
ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว
๒. เพราะปฏิบัติอปัณณกปฏิบัติ คือข้อปฏิบัติที่ไม่ผิดพลาด

(๒) อุษุปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

๑. เพราะปฏิบัติตามมัชฌิมาปฏิปทา
ไม่เข้าไปส่วนสุดที่ผิดพลาดทั้งสองด้าน
๒. เพราะปฏิบัติเพื่อละความคด โค้ง งอ
ด้านกาย ด้านวาจา และด้านใจ

(๓) ฃายปฏิปนุโน ภควโต สาวกสงโฆ

เพราะปฏิบัติเพื่อฃายธรรมคือพระนิพพาน

(๔) สามิจิปฏิปนฺโน ภควโต สาวกสงฺโฆ

เพราะปฏิบัติสมควรต่อความเคารพ กราบไหว้ บูชา
และการถวายปัจจัย

(๕) อาหุเนยโย

๑. เป็นผู้ควรต่อปัจจัย ๔ ซึ่งเขานำมาจากที่ไกล
เพื่อถวายในท่านผู้มีศีลทั้งหลาย
เพราะทำสิ่งที่เขาถวายนั้นให้มีผลมาก
๒. เป็นผู้ควรต่อสมบัติทั้งปวงที่เขานำมาบูชา
๓. เป็นผู้ควรต่อสิ่งของที่นำมาถวาย
แม่ของเทวดามีท้าวสักกะเป็นต้น
๔. ผู้เปรียบเหมือนไฟบูชาัยญ์ของพราหมณ์ทั้งหลาย
เพราะการบูชาในพระสงฆ์มีผลมาก

(๖) ปาหุเนยโย

๑. เป็นผู้ควรต่ออาคันตุกถาน ซึ่งเขาจัดเตรียมไว้ต้อนรับแขก หรือญาติมิตรที่รักใคร่พอใจผู้มาแล้วจากทิศต่าง ๆ เพราะพระสงฆ์เป็นแขกที่หาได้ยาก จะปรากฏต้องรอเป็นเวลาหนึ่งพุทธันดร และพระสงฆ์ประกอบด้วยเหตุที่ก่อให้เกิดความรักใคร่พอใจเป็นอันมาก
๒. เป็นผู้ควรทำอุปการะดูแลก่อนกว่าคนทั้งหมด
๓. เป็นผู้ควรต่อของที่นำมาโดยประการทั้งปวง

(๗) ทกฺขิณฺณโย

เป็นผู้ควรและมีประโยชน์ต่อทุกชีณาทาน

เพราะสามารถชำระทุกชีณาให้หมดจด เป็นเหตุทำให้มีผลมาก

(๘) อณฺชลีกรณียะ

เป็นผู้สมควรซึ่งอณฺชลีกรรม

ที่ชาวโลกทั้งปวงยกมือทั้งสองไว้บนศีรษะกระทำอยู่

(๙) อนุตตรํ ปุณฺณกฺเขตฺตํ โลกสฺส

เป็นสถานที่งอกงามแห่งบุญสำหรับชาวโลกทั้งปวง

ไม่มีที่ใดเสมอเหมือน

บุญทั้งหลายที่เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุขนานาประการ

ของชาวโลก อาศัยพระสงฆ์จึงงอกงาม

สวัสดีครับ